

Motion till riksdagen

1988/89: A427

av Olle Svensson m. fl. (s)

En positiv utveckling inom Södermanlands län

Den senaste rapporten från Södermanland ger en ganska optimistisk bild av läget i länet. Det har ljusnat över horisonten, heter det i sammanfattningen.

Rapportens slutsatser kan sammanfattas på så sätt att sysselsättningen tryggas genom den rådande högkonjunkturen. Länets industriföretag skördar frukterna av den strukturomvandling som pågått under en lång tid. Vidare noteras att insikterna har ökat om att Sörmland har ett läge som ger länet goda utvecklingsmöjligheter.

Sverige växer totalt sett. Inte sedan 1970 har folkökningen varit så stor som i år. Det totala invånarantalet i Sverige närmar sig 8,5 miljoner.

Särskilt positivt är att befolkningsstatistiken visar en glädjande förbättring även i län och kommuner som tidigare gått tillbaka i invånarantal. För Sörmlands del vände utvecklingen redan föregående år, då en viss folkmängdsökning registrerades.

För 1988 noteras än mer glädjande siffror. Det framgår av följande jämförelse med några grannlän:

Södermanland	+ 1 470
Östergötland	+ 1 382
Västmanland	+ 673
Örebro	+ 810

Vad vi inledningsvis framhållit om en förbättrad utveckling på grund av strukturomvandling inom industrin framgår av uppgifterna om att folkmängden i Eskilstuna ökat med 382 och i Katrineholm med 388. Även Nyköping och Strängnäs har ökningstal på mellan 300 och 400. Oxelösund, där SSAB fortsätter att starkt rationalisera, minskar däremot fortfarande.

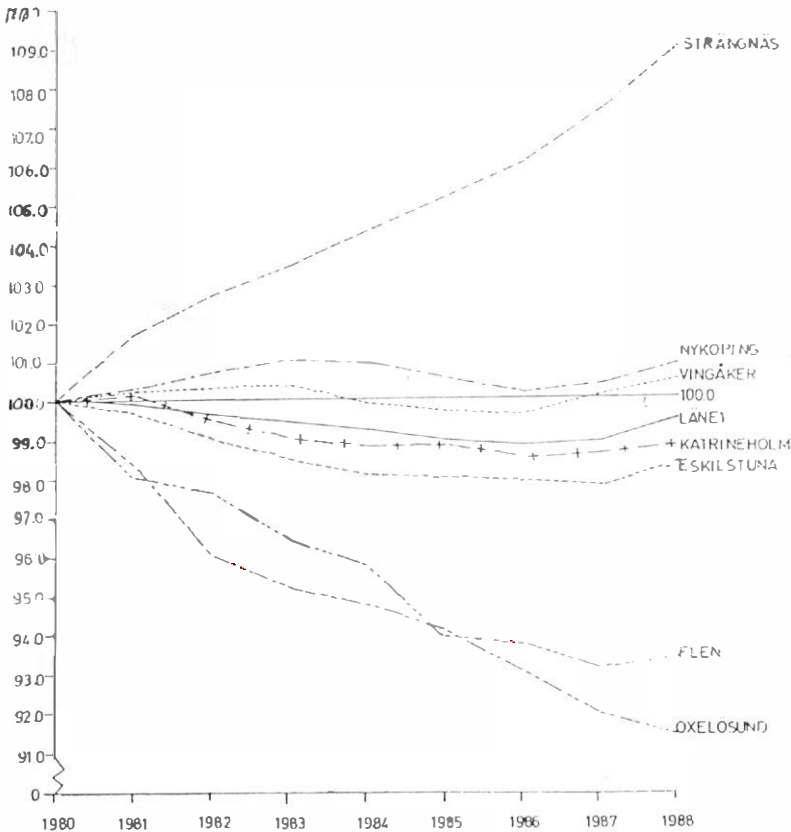
Befolkningsutvecklingen under 80-talet belyses i vidstående diagram. Därav framgår att Strängnäs och Oxelösund avviker från länstrenden – Strängnäs genom en markant uppåtgående kurva och Oxelösund genom en diametralt motsatt utveckling i nedåtgående riktning.

Vad vi här pekat på får inte locka till missuppfattningen att alla problem är övervunna för Sörmlands del. Arbetslösheten har visserligen under 1988 varit rekordlåg. Men om förklaringen till detta är att delar av arbetskraften och särskilt då många ungdomar flyttar till arbete och utbildning i andra regioner – särskilt områdena kring universitetsstäder som Stockholm, Uppsala och Linköping – kvarstår behovet av åtgärder på central nivå från regering och riksdag på lokaliserings-, utbildnings- och kommu-

nikationsområdena. Vi vill vidare framhålla att kvinnoysselsättningen fortfarande är låg.

Mot. 1988/89
A427

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I SÖDERMANLANDS LAN OCH DESS KOMMUNER
ÅREN 1980 - 1988
INDEX 1980=100

Källa SCB. RSDB

HOE 89 01 02

Av de 23 kommuner som är föremål för stöd inom Bergslagsprogrammet är samtliga utom Eskilstuna och ytterligare tre kommuner antingen inplacerade i stödområdet eller utpekade som "strukturomvandlingskommuner". Eskilstuna bör därför klassas som strukturomvandlingskommun.

Vad gäller det först nämnda området kvarstår det faktum att den statliga verksamheten i Södermanland präglats av tillbakagång under senare år. Personalminskningen har bl. a. drabbat Fortifikationsförvaltningen i Eskilstuna och Studsvik i Nyköping.

Av budgetförslaget framgår att tanken på en sammanslagning av Byggnadsstyrelsen och Fortifikationsförvaltningen nu övergivits. Det betyder att verksamheten i Eskilstuna får inriktas på att genom effektivitet i organisationen kunna konkurrera om både militära och civila jobb.

Studsvik AB:s ekonomiska situation har de senaste åren varit problem-

fyllt. För att möjliggöra en ekonomisk rekonstruktion har staten lämnat ägartillskott. Bolaget har också vidtagit en rad åtgärder för att förbättra den ekonomiska situationen. Ett hoppfullt tecken avseende bolagets framtida utveckling är tillkännagivandet i miljö- och energidepartementets huvudtitel att särskilda medel anvisas för att den energirelaterade forskningen vid Studsvik skall samordnas med övrig energiforskning.

Utvecklingen inom FFV-koncernen, vars huvudkontor ligger i Eskilstuna, har visserligen varit positiv under 1988 men förändringar i fråga om både exportmöjligheter och order från svenska försvaret kommer säkert att framtvinga besvärande omställningar.

Mot bakgrunden av vad vi bl. a. ovan anförde om den statliga verksamheten i Sörmland finns starka skäl för statsmakterna att prioritera Sörmland vid framtida utflyttning av statlig verksamhet.

En gynnsammare utveckling i länet, som samtidigt innebär att Södermanlands resurser i fråga om yrkeskunskap och industriell kapacitet bättre utnyttjas, är ett riksintresse. Vi är medvetna om att totalt för riket kan problemen inom industrin inte lösas genom att tillverkningsenheter flyttas mellan olika regioner. Inriktningen måste vara att vidareutveckla varje läns speciella profil och egenskaper.

Det gäller i Södermanlands fall att utveckla och stödja den befintliga företagsamheten och skapa ett ökat inslag av kvalificerad produktion genom att verka för att den rikliga förekomsten av fjärrstyrande koncernföretag expanderar sådan verksamhet i anslutning till deras tillverkningsenheter i länet.

De sörmländska kommunerna har visat stor förmåga att ta konstruktiva initiativ för att motverka den negativa utvecklingen. Som exempel kan nämnas att Oxelösund tillsammans med Nyköpings kommun arbetar med ett utvecklingsprogram. Ett särskilt projekt – UFON – har startats för Oxelösund-Nyköping-regionen. Inom projektets ram arbetas bl. a. för en utveckling av SSAB, Oxelösunds hamn, Östersjömuseum, Nyköping/Oxelösunds flygplats och utvecklingen av Studsvik.

Behovet av statlig verksamhet i länet är också stort i den s. k. KfV-regionen (Katrineholm, Flen och Vingåker).

I särskild motion behandlar vi önskemål om en snabbare utveckling inom hela utbildningsområdet, varvid särskilt pekas på utbyggd högskolekapacitet i länet. Detta är särskilt betydelsefullt för att ge sörmländska ungdomar bättre möjligheter att utbilda sig, arbeta och bosätta sig i länet.

För det tredje är det ett viktigt krav att kommunikationerna med anknytning till länet förbättras. Från regionalpolitiska utgångspunkter ser vi samordningen av Svealands- och Mäljarbanorna som en mycket betydelsefull fråga för utvecklingen av arbetsmarknaden bl. a. i Södermanlands län. Under 1988 har planeringen för en sådan utveckling av tågtrafiken framskridit på ett mycket positivt sätt. Det är dock nödvändigt att erforderliga resurser ställs till förfogande för att projektet skall kunna förverkligas inom rimlig tid.

Inte minst gynnas den kvinnliga arbetskraften om kommunikationerna förbättras. Detta är så mycket mera nödvändigt eftersom kvinnornas tillgång till arbete är sämre i vårt län i jämförelse med riksgenomsnittet.

För att arbetspendling skall vara möjlig är det nödvändigt att tidtabellerna medger täta resor morgnar och kvällar samt att tågen stannar vid befintliga stationer och inte bara kör förbi för att så snart som möjligt nå ändstationerna.

Det är emellertid inte enbart utbildnings- och kommunikationsmöjligheterna som är avgörande vid val av bostadsort utan även en mångsidig arbetsmarknad och ett rikt kulturliv i vid bemärkelse.

Sörmland har en stor tillgång i sin natur med öppna hagar, skog och skärgård. För länet med dess unika naturresurser är miljöskydd och naturvård alltid angelägna verksamhetsområden. Med tanke på den rika skatt av kulturminnen som finns i länet är det angeläget med centrala insatser till stöd för pågående arbete med det regionala kulturminnesvårdsprogrammet. Kulturminnesvårdsenheten på länsstyrelsen och övriga berörda myndigheter bör tillföras nödvändiga resurser, så att inte oersättliga värden går förlorade. Det är viktigt med en både organisatorisk och ekonomisk planering, som främjar rekrytering och bibehållande av kompetent personal.

Sammanfattningsvis vill vi framhålla att Södermanlands län har goda utvecklingsmöjligheter. Men samtidigt är det nödvändigt med centrala insatser inom de områden som vi berört i motionen. Utbildning och kommunikationer behöver förbättras och det är likaså nödvändigt att länet tillförs statlig verksamhet.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av åtgärder till stöd för en positiv utveckling inom Södermanlands län.

Stockholm den 24 januari 1989

Olle Svensson (s)

Maj-Lis Lööw (s)

Marita Bengtsson (s)

Anita Persson (s)

Reynoldh Furustrand (s)